

ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Останнім часом сфера праці під впливом світових інноваційних процесів зазнала радикальних змін, зокрема, такі чинники, як автоматизація, комп'ютеризація та інформатизація трудових процесів призводять до зміни характеру та змісту праці. Висуваються все нові та нові вимоги щодо інноваційної праці. В результаті цього виникає необхідність розробленні та впровадження нових методів та механізмів підготовки працівника, адекватного вимогам інноваційного ринку праці.

Дослідженню інноваційного ринку праці, присвячено багато робіт провідних вітчизняних та зарубіжних науковців. Зокрема, вагомий внесок щодо виникнення та функціонування інноваційного ринку праці та підходів щодо підготовки працівників внесли такі вітчизняні вчені, як В.В. Близнюк, В.М. Геєць, А.М. Колот, М.В. Семикіна, Л.І. Федулова, І.Л. Петрова та багато ін.

Проте, потребують з'ясування особливості підготовки працівників для інноваційного ринку праці, пошук важелів їх впровадження та ефективного застосування. Вважаємо, що фундаментом та першодвигуном для ефективної підготовки інноваційного працівника є освіта, завданням якої є формування необхідних якостей для участі в інноваційній діяльності, забезпечення знаннями та навичками працівника, який буде конкурентоспроможний на сучасному інноваційному ринку праці і відповідатиме його вимогам.

Аналізуючи сучасний рівень та якість освіти, можна констатувати, що система освіти, яка склалася в українському суспільстві, не вирішує цих завдань. Можна погодитися з тим, що отримання вищої освіти є підґрунтям для інтелектуальної діяльності, проте воно не гарантує здатність працівника займатися створенням, просуванням та впровадженням інновацій. Іншими словами, наявна система освіти не готує учасників інноваційних циклів, які фактично і є справжніми локомотивами економічного розвитку [2, с. 39].

Разом із тим дослідження свідчать, що якість освіти в Україні не відповідає вимогам інноваційного розвитку. Як зазначає академік В. Геєць, підвищенням кваліфікації в Україні після закінчення навчання, порівняно з іншими європейськими країнами, переймаються в 3–10 разів менше людей. Інноваційні напрями підготовки кадрів ВНЗ мають занадто низьку питому вагу – до 0,6% випускників за рік, що ускладнює опанування 6-го та 7-го технологічного укладів, які визначатимуть розвиток багатьох країн після 2020 р. [1, с. 9,21].

Вважаємо, що на сьогоднішній день вищі навчальні заклади не приділяють достатньо уваги для підготовки майбутніх інноваційних працівників, водночас, студенти не мають достатньої мотивації для вдосконалення своїх знань та здібностей через економічні проблеми в країні та їх наслідки. Зокрема, такі, як високий рівень безробіття, неможливість влаштування на роботу за отриманою кваліфікацією, недостатнє фінансування інноваційних розробок та впровадження

їх у виробництво. Зі сторони підприємств, які здатні продукувати інноваційні розробки, існують також проблеми, викликані значним податковим навантаженням та великою часткою витрат, які необхідно здійснити для підготовки працівників для інноваційного ринку праці та відсутності стимулів держави для цього.

Ознакою виробництва інноваційного типу є перевищення віддачі від інвестицій у людський капітал над віддачею від інвестицій у матеріальні складові сукупного капіталу [3, с. 71]. Проте, для того щоб організувати виробництво інноваційного типу підприємства потребують певної підтримки з боку держави, а саме: надання податкових канікул; надання безвідсоткових кредитів; фінансування інноваційних проектів; стимулювання підвищення кваліфікації працівників через спеціально організовані проекти та програми та багато ін.

Важливим моментом підготовки працівника для інноваційного ринку праці є підтримка та розвиток його творчої праці. Особливостями якої, на нашу думку, є те, що:

- по-перше, творча праця вимагає продуктивного перетворення знань, отриманих індивідом науковим та інтуїтивним шляхом;
- по-друге, творча праця передбачає наявність у працівників інноваційного типу певних компетенцій [4, с. 139].

Творча людина здатна до створення інновацій, особливо тоді, коли її інтереси та ідеї підтримуються в колективі та в цілях підприємства чи організації.

Підсумовуючи вищесказане, вважаємо, що на сучасному ринку праці існують всі можливості для підготовки працівників інноваційного типу, які будуть відповідати всім вимогам інноваційного ринку праці та продукувати результати праці, адекватні інноваційним умовам. Для цього необхідно розробити та впровадити спеціальні заходи з боку держави щодо підготовки студентів для інноваційного ринку праці; заходи, які надаватимуть можливість підприємствам вдосконалювати вміння та навички своїх працівників; запозичити досвід провідних країн світу щодо підготовки працівників інноваційного типу. Дані питання стануть об'єктом наших подальших досліджень.

Література

1. Геєць В.М. Наслідки демографічних викликів для економічного зростання в Україні // Демографія та соціальна економіка. – 2011. – № 1(15). – С. 9, 21.
2. Петрова І.Л. Модернізація освіти як фактор інноваційної праці / І.Л. Петрова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 18 : Економіка і право. – 2014. – Випуск 24. – С.38-46
3. Розвиток соціально-трудової сфери України: теорія, практика, перспективи: кол. монографія / за ред. д.е.н., проф. І.Л. Петрової, к.е.н. В.В. Близнюк ; НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». – К., 2016. – 326 с.
4. Соціально-трудові відносини зайнятості: сучасні тенденції, виклики, шляхи розвитку : монографія / [А. М. Колот, І.Ф. Гнибіденко та ін.] ; за наук.ред. А.М. Колота, І.Ф. Гнибіденка. — К. : КНЕУ, 2015. – С. 139.